

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-24

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [74-2907](#), i. k. 108301MISAK00D1-343

Nauja redakcija nuo 2023-08-24:

Nr. [D1-289](#), 2023-08-23, paskelbta TAR 2023-08-23, i. k. 2023-16521

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽELDINIŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS ĮKAINIŲ PATVIRTINIMO**

2008 m. birželio 26 d. Nr. D1-343

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 13 straipsnio 1 dalimi,
t v i r t i n u Želdinių atkuriamosios vertės įkainius (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2023 m. rugpjūčio 23 d. įsakymo Nr. D1-289
redakcija)

ŽELDINIŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS ĮKAINIAI

1. Želdinių atkuriamosios vertės įkainiai taikomi norint įvertinti želdinius.
2. Medžių atkuriamosios vertės įkainiai (už kiekvieną kamieno skersmens centimetrą 1,3 m kamieno aukštyje, o nupjautą medį matuojant kelmo aukštyje), atsižvelgiant į 1 priede nurodytą medžių grupę:
 - 2.1. I grupė – 5 eurai;
 - 2.2. II grupė – 9 eurai;
 - 2.3. III grupė – 14 eurų;
 - 2.4. IV grupė – 20 eurų.
3. Pirmos grupės medžiams, kurių skersmuo iki 8 cm, ir invazinių rūšių augalams, įrašytiems į Invazinių rūšių Lietuvoje sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo patvirtinimo“, atkuriamosios vertės įkainiai nenustatomi.
4. Iš vieno kelmo augantys keli kamienai laikomi atskirais medžiais. Kai medis šakojasi į kelis kamienus aukščiau kaip 1,4 m nuo šaknies kaklelio, kamienai nelaikomi atskirais medžiais.
5. Medžių atkuriamosios vertės įkainiai, nurodyti 2.1–2.4 papunkčiuose, didinami atsižvelgus į augimo vietą ir neatsižvelgiant į nuosavybės formą:
 - 5.1. neteisėtai sunaikinus botanikos sodų ir kitose dendrologinėse kolekcijose (rinkiniuose), kultūriniuose rezervatuose ir arboretumuose augančius medžius – 5 kartus;
 - 5.2. istoriniuose želdynuose, valstybinės reikšmės parkuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose miestų centrų zonose, didmiesčių pagrindinio centro zonoje ir didmiesčių miesto dalių centrų zonose, miestuose ir miesteliuose esančių kultūros paveldo vietovių teritorijoje, miestų ir miestelių parkuose, skveruose augantiems medžiams – 3 kartus;
 - 5.3. kitose miestų ir miestelių teritorijose (išskyrus nurodytas 5.1 ir 5.2 papunkčiuose) augantiems medžiams – 2 kartus;
 - 5.4. kaimų gyvenamųjų vietovių bendro naudojimo teritorijose ir mėgėjų sodų teritorijų (ne miesto teritorijoje) bendrojo naudojimo žemėje augantiems medžiams – 1,5 karto.
6. Krūmų atkuriamosios vertės įkainiai (už vieną krūmą):
 - 6.1. vietinis krūmas, išskyrus europinį kukmedį, – 14 eurų;
 - 6.2. europinis kukmedis ir introdukuoti krūmai – 35 eurai.
7. Krūmai skaičiuojami vienetais, atsižvelgiant į šaknų kelmelius ir neatsižvelgiant į stiebų skaičių. Laikoma, kad vienos eilės gyvatvorės metre auga 3 medžiai ir (ar) krūmai, dviejų eilių gyvatvorės metre – 5 medžiai ir (ar) krūmai. Laikoma, kad krūmais užsodintos (didesnėje kaip 1 kvadratinio metro) teritorijos kvadratiniam metre auga 9 krūmai.
8. Krūmų įkainiai, nurodyti 6.1 ir 6.2 papunkčiuose, atsižvelgiant į augimo vietą, didinami:
 - 8.1. neteisėtai sunaikinus botanikos sodų ir kitose dendrologinėse kolekcijose (rinkiniuose), arboretumuose augančius krūmus – 3 kartus;
 - 8.2. istoriniuose želdynuose, valstybinės reikšmės parkuose, miestų centrų zonose, didmiesčių pagrindinio centro zonoje ir didmiesčių miesto dalių centrų zonose, kultūros paveldo vietovės urbanizuotoje teritorijoje, miestų ir miestelių parkuose, skveruose augantiems krūmams – 2 kartus;
 - 8.3. gyvenamosiose teritorijose (išskyrus privačiose namų valdose), visuomeninės paskirties teritorijose ir prie gatvių augantiems krūmams – 1,5 karto.
9. Lianų (vieneto) atkuriamosios vertės įkainiai:
 - 9.1. aktinidija, citrinvytis, raganė – 35 eurai;

9.2. kitos lianos – 21 euras.

10. Želdinių atkuriamosios vertės įkainiai, atsižvelgiant į želdinių būklę (2 priedas), mažinami (išskyrus geros būklės želdinius ir atvejus, kai atkuriamosios vertės įkainiai taikomi apskaičiuojant fizinių ir juridinių asmenų želdynams ir želdiniams padarytą žalą, dėl kurios buvo ar nebuvo pažeistos želdinių gyvybinės funkcijos ir želdinio būklė pakito):

10.1. patenkinamos būklės želdiniams – 25 proc.;

10.2. nepatenkinamos būklės želdiniams – 50 proc.;

10.3. blogos būklės želdiniams – 75 proc.;

10.4. žuvusiems želdiniams – 100 proc.

11. Želdinių būklė gali būti patikslinta nukirtus medį ar krūmą.

12. Įgyvendinant viešųjų atskirųjų želdynų projektus, želdinių atkuriamosios vertės įkainiams netaikomas 5 ir 8 punktuose nustatytas įkainių didinimas.

MEDŽIŲ SĄRAŠAS PAGAL GRUPES

1. I medžių grupė:
 - 1.1. baltalksnis;
 - 1.2. blindė;
 - 1.3. drebulė;
 - 1.4. gluosniai, išskyrus išvardintus II grupėje;
 - 1.5. tuopos, išskyrus išvardintas II grupėje.
 2. II medžių grupė:
 - 2.1. karpotasis beržas;
 - 2.2. plaukuotasis beržas;
 - 2.3. baltasis gluosnis, svyranti forma;
 - 2.4. trapusis gluosnis, rutulinė forma;
 - 2.5. kalninė guoba;
 - 2.6. paprastoji eglė;
 - 2.7. paprastoji ieva;
 - 2.8. juodalksnis;
 - 2.9. paprastasis kadagys (augantis medžiu);
 - 2.10. miškinė kriaušė;
 - 2.11. didžialapė liepa;
 - 2.12. mažalapė liepa;
 - 2.13. miškinė obelis;
 - 2.14. paprastoji pušis;
 - 2.15. paprastasis skirpstas;
 - 2.16. paprastasis šermukšnis;
 - 2.17. vakarinė tuja (auganti medžiu);
 - 2.18. tuopa (kolonos formos ar glaustašakė);
 - 2.19. paprastoji vinkšna.
 3. III medžių grupė:
 - 3.1. bekotis ąžuolas;
 - 3.2. paprastasis ąžuolas;
 - 3.3. paprastasis klevas;
 - 3.4. paprastasis skroblas;
 - 3.5. paprastasis uosis;
 - 3.6. kiti medžiai, neišvardinti I, II, III ir IV grupėje, išskyrus invazines augalų rūšis, įrašytas į Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo patvirtinimo“.
 4. IV medžių grupė:
 - 4.1. dviskiautis ginkmedis;
 - 4.2. tulpmedis;
 - 4.3. dekoratyviniai skiepyti medžiai spalvotais, margais, karpytais lapais, svyruokline, glausta ar rutuliška laja.
-

ŽELDINIŲ BŪKLĖS VERTINIMAS

1. Želdinių būklė vertinama apibendrinant kelis rodiklius: genėjimo intensyvumo laipsnį, defoliacijos laipsnį, ligų intensyvumą, kenkėjų gausumą ir želdinio pažeidimo laipsnį, medžio kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumą.

2. Būklės vertinimui naudojama 5 balų skalė: 1– gera, 2– patenkinama, 3 – nepatenkinama, 4 – bloga, 5 – žuvęs želdinys.

3. Želdinių būklė vertinama vizualiai, želdinius lyginant su tokios pat rūšies sveikais želdiniais. Jei vertinamo želdinio būklę vertinimo metu veikia keli veiksniai, tokiu atveju remiamasi blogiausios būklės balu pagal bet kurį iš paminėtų kriterijų.

4. Želdinys žuvusiu pripažįstamas, kai sužalojimai pažeidžia želdinio gyvybines funkcijas ir taikant tvarkymo priemones neįmanoma atkurti jo gyvybingumo. Tokie želdiniai žymimi kaip žuvę ir jų būklė pagal kitus rodiklius nevertinama.

5. Želdinių būklės vertinimas pagal genėjimo intensyvumo laipsnį:

5.1. 1 (gera) – laja negenėta arba nupjauta iki 1/5 lajos viršūnės (nepažeidžiant centrinio kamieno) ir šoninių šakų, lapija (spygliai) tanki, vienodai išsidėsčiusi, nenupjautos iš kamieno išaugusios pagrindinės šakos, krūmai normaliai išsivystę, sveiki, lapija tanki per visą augalo aukštį;

5.2. 2 (patenkinama) – nugenėta 1/2–2/3 medžio lajos, išpjauta dalis iš kamieno išaugusių pagrindinių šakų;

5.3. 3 (nepatenkinama) – likę mažiau nei 1/3 medžio lajos;

5.4. 4 (bloga) – nupjauta visa laja, paliktas tik kamienas (išskyrus spygliuočius medžius, kurie tokiu atveju dėl gyvybinių funkcijų pažeidimo pripažįstami žuvusiais).

6. Želdinių būklės vertinimas pagal defoliacijos laipsnį (be želdinių defoliacijos teršalų poveikyje gali vykti asimiliacijos aparato dechromacija (spyglių ar lapų natūralios spalvos pokyčiai – pageltimas, parudavimas). Ji vertinama analogiškai lapų defoliacijai):

6.1. 1 (gera) – sąlyginai sveikas ar silpnai pažeistas (defoliacija 0–25 proc.) želdinys, lapų dydis ir spalva būdinga želdinio rūšiai;

6.2. 2 (patenkinama) – vidutiniškai pažeistas želdinys (defoliacija 26–50 proc.), želdiniai sveiki, bet augimas sulėtėjęs, yra džiūstančių ūglių ir šakų, silpnėsnis sulapojimas, forma neretai asimetriška;

6.3. 3 (nepatenkinama) – defoliacija yra paveikusi 51-75 proc. želdinio, lapija reta, lapai smulkūs, yra išdžiūvusių šakų;

6.4. 4 (bloga) – stipriai pažeistas želdinys (defoliacija > 75 proc.).

7. Želdinių būklės vertinimas pagal ligų intensyvumą, kenkėjų gausumą ir pažeidimo laipsnį:

7.1. 1 (gera) – nepakenkti arba silpnai pakenkti kenkėjų ir ligų (lapai ar spygliai sveiki arba ligų ar kenkėjų pakenkta < 1/4 jų kiekio);

7.2. 2 (patenkinama) – vidutinis pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta nuo 1/4 iki 1/2 lapų ar spyglių);

7.3. 3 (nepatenkinama) – ligų ar kenkėjų pažeista 1/2 – 2/3 lapų ar spyglių, želdiniai nusilpę, silpnai sulapoję, lapija reta, lapai smulkūs, yra išdžiūvusių šakų.

7.4. 4 (bloga) – kenkėjai ar ligos yra pažeidusios > 2/3 želdinio lapų ar spyglių, kamienas intensyviai ardomas medieną pūdančių grybų.

8. Želdinio kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumas (eglė ir uosis yra ypač jautrūs žievės (kamieno) mechaniniams pažeidimams, todėl 1 balu vertinami tik sveiki

(nepažeisti) medžiai, o esant bent vienai platesnei negu 3 cm žaizdai jie vertinami kaip blogos būklės):

8.1. 1 (gera) – sveiki ar silpnai pažeisti tik nedidelis žievės plotelis (< 30 cm²);

8.2. 2 (patenkinama) – yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos (30-49 cm²), pažeistas 50–300 cm² žievės plotas, kuris užsikrėtęs medieną pūdančiais grybais);

8.3. 3 (nepatenkinama)– yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas didelis žievės plotas (> 300 cm²), lūžęs kamienas ir (ar) atskiros šakos;

8.4. 4 (bloga) – kamienas išpuvusiu viduriu (išpuvę 1/3–2/3 kamieno).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-665](#), 2010-07-29, Žin., 2010, Nr. 93-4914 (2010-08-05), i. k. 110301MISAK00D1-665

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. D1-343 "Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-333](#), 2012-04-20, Žin., 2012, Nr. 49-2414 (2012-04-26), i. k. 112301MISAK00D1-333

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. D1-343 "Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-921](#), 2014-11-21, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18153

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. D1-343 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-52](#), 2016-01-27, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-02009

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-183](#), 2020-04-01, paskelbta TAR 2020-04-02, i. k. 2020-06839

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-289](#), 2023-08-23, paskelbta TAR 2023-08-23, i. k. 2023-16521

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ pakeitimo